

השילוש החברתי על-פי משה איבגי

נועם שרון

איור: רות גולי

לפני שנה וחצי נתקל השחקן העסוק בארץ בתורתו המדינית של רודולף שטיינר. מאז הוא לא מפסיק להפיץ אותה ולהציגה לפוליטקאים כמו בוז'י הרצוג ויאיר לפיד. בראיון לאדם עולם הוא מסביר מדוע היא הפתרון הטוב ביותר לבעיות של מדינת ישראל

"ה

דמוקרטיה כבר מזמן אינה רלוונטית - היא פשטה את הרגל", אומר משה איבגי כשהוא יושב בסלון ביתו המרווח בזכרון יעקב. "הרבה שנים אני מעורב חברתית וקצת פוליטית, ומוטרד מאוד מהדרך שבה מתנהל השלטון, לא רק בארץ אלא בכל העולם. לכאורה הגענו לדרגה מסוימת של חופש, אבל זאת לא האמת. חשבת את זה עוד לפני שהכרתי את שטיינר".

את משה איבגי אין צורך להציג. כבר הרבה שנים נדמה שאין סרט או סדרת טלוויזיה ישראלית מצליחה שהוא אינו מככב בהם. איבגי, בן 61, נולד במרוקו ועלה לארץ בגיל שנתיים. גדל במגדל העמק, בטבריה ובכפר חסידים. שירת בגולני, למד משחק בניסן נתיב והחל בקריירת משחק פעילה בתיאטרון. בקולנוע ובטלוויזיה. בין לבין, הספיק לחזור בתשובה, בשאלה, ללמוד קבלה וסיינטולוגיה. היום הוא טוען שהוא אנגוסטיקן, כלומר אינו מניח שהאל קיים, אך גם אינו כופר בקיומו - אך אל הפרק הדתי בחייו של איבגי נגיע בהמשך הראיון. אך תחילה - החלק הפוליטי.

חירות, שוויון, אחווה

"בעקבות ראיון שהיה לי אצל שי שטרן [ניתן למצוא אותו באינטרנט - נ.ש.] באיזה יום שישי אחד, כשכולם שם באו לדבר על כלום ושום דבר, אני באתי במטרה להגיד משהו משמעותי. אז אמרתי שכולנו פה עבדים נרצעים של השיטה, וקורבנות שלה, ואיך שזה מתנהל כיום בכנסת או בממשלה, הם לא יכולים לתת מענה לבעיות שלנו, גם אם כוונותיהם טובות. הסרטון של הראיון הפך לווריאלי, היו לו מאות אלפי צפיות, והרבה אנשים פנו אלי בעקבותיו. גם יובל אלעד [מייסד תנועת המשולש החברתי - נ.ש.] פנה אלי ואמר לי:

"תשמע, מה שאתה אומר מתקיים אצלנו במשולש החברתי, אולי ניפגש?". אני כמובן מאוד שמחתי, אמרתי, "דבר, קצת אינפורמציה", ואז הוא סיפר לי על השילוש החברתי של רודולף שטיינר. הכרתי אותו מהחינוך, אבל אף פעם לא חיברתי אותו לתיאוריה חברתית. לא ידעתי שבתי הספר נולדו רק אחרי שהוא נכשל ביישום השילוש החברתי בקנה מידה גדול".

אלעד נפגש עם איבגי ונתן לו ספרים של שטיינר. "קראתי אותם בשקיקה", הוא מספר, "הספר הראשון שקראתי הוא הבעיה החברתית ופתרונה - הגוף החברתי התלת-אברי, ומה אני אגיד לך, התחברתי אליו ברמה כזאת שהגשתי שאני הייתי יכול לכתוב אותו. כלומר, שאם אני הייתי יכול לכתוב ככה, זה מה שהייתי כותב". מי שניסה לקרוא את הספר הנ"ל יודע שמדובר במשימה מאתגרת, אך איבגי מדבר על הקריאה בספר במונחים של חוויה רוחנית:

"פתאום אתה רואה את התמונה יוצאת החוצה מהטקסט ומהאותיות ואתה מרגיש שהנה יש איזה משהו שיכול להוות מענה לחיים של אנשים משותפים, חיים של אנשים ביחד, בתוך חברה".

למה התחברת במיוחד?

"שטיינר בעיני הוא אחד הגאונים של ההיסטוריה האנושית, והוא עדיין לא הוכר. מה ששטיינר אומר, למשל, זה ששוויון וחרות לא הולכים ביחד. הם נוגדים אחד את השני. אתה רוצה מצד אחד חופש, אבל מצד שני אני צריך שוויון, אז איך יהיה לך חופש אם אתה רוצה שוויון? אני חייב להגביל לך את החופש כדי שיהיה שוויון... ואיך זה מתסדר עם אחווה, איך זה מסתדר עם הכלכלה? כל ערך נוגד אחד את השני ולכן כשכולם נמצאים בגוף אחד, הם מנטרלים אחד את השני, הם פועלים אחד נגד השני. הם לא יכולים להיות בגוף אחד. היום, הגוף האחד הזה, המדינה, הכנסת, הממשלה, הגוף הזה היום הוא גם הסנגור, גם הקטגור, גם השופט, המוציא לפועל והתליין. הוא בכל הכובעים ולכן אינו יכול להתמודד עם כל תפקידיו. ולכן יד ימין עושה דבר אחד ויד שמאל עושה דבר אחר והם נלחמים בתוך עצמם והמלחמה היא בינם לבינם ומי שנפגע זה האזרח.

"כא שטיינר ואומר: בואו ונפריד את הכוחות. בואו נגיד שעל השוויון אחראי הגוף המשפטי והפוליטי. נגיד שלאחווה אחראית הכלכלה, ונגיד שעל החופש, על החרות, אחראי הגוף התרבותי-רוחני שכולל בתוכו את כל שאר הדברים חוץ מהמדינה, משפטי, פוליטי והכלכלה. זה אומר מדע, בריאות, רפואה, דת, תרבות. ואז הוא אומר, הגופים האלה הם גופים אורחיים עצמאיים, יש להם כוח בדיוק כמו לגוף המדינה פוליטי. הגוף המדינה משפטי, הפוליטי, יתעסק בעיקר באכיפת החוק. יוודא שאנשי המקצוע במשרדי הממשלה יבצעו את תפקידם כהלכה. לא יוצר מצב שבו כמו היום, שר האוצר הוא אדם שאין לו מושג ירוק בכלכלה, ואת כל הטעויות שלו הוא עושה על חשבוננו. איך יכול להיות שכן אדם שאין לו שום מושג בכלכלה, אפילו בגרות אין לו, יהיה אחראי על כלכלה של מדינה שלמה?"

"אל"

הספר עקרי הבעיה החברתית ופתרונה התחברתי

ברמה שהרגשתי שאם אני הייתי יכול לכתוב ככה, זה מה שהייתי כותב. פתאום אתה רואה את התמונה יוצאת החוצה מהטקסט ומהאותיות ואתה מרגיש שהנה יש איזה משהו שיכול להוות מענה לחיים של אנשים משותפים, חיים של אנשים ביחד, בתוך חברה"

לפיך? קרבן של השיטה

סלבריטיותו של משה אבגי, והתבטאויותיו הפוליטיות, עוררו עניין מצד מספר גורמים בפוליטיקה. יאיר לפיד, האיש שלפני שנתיים החזיק בידיו את המפתחות למדינה, הוא אחד מהם. "לפיך ביקש להיפגש איתי לפני שנה בערך. רצה לשמוע את דעתי, ולספר לי מה הוא עושה פה ומה הוא עושה שם, ולהגיד לי שבעצם הוא יותר טוב ממה שמציגים אותו. נתתי לו מאמר שקשור לשילוש החברתי, ואמרתי לו שאם הוא יקרא אז אני אשלח לו גם את הספר. ובאותה הזדמנות אמרתי לו שאם אתה כבר שם בממשלה, למה אתה לא מפריד דת ומדינה? התשובה שלו הדהימה אותי. הוא אמר שאי אפשר להפריד דת מפוליטיקה כי זאת מדינה יהודית. אני אמרתי לו שאני חושב שיש לו כוונות טובות אבל הוא בעצם קרבן של המערכת, הוא יכול לעשות קצת פה, קצת שם, אבל בגדול הוא יישאר קרבן של השיטה שאותה הוא מייצג. ועובדה, אנחנו רואים עכשיו על מה התפרקה הממשלה - היא התפרקה על אגו, על כיתיתיות, היא התפרקה על מגזרים. זה לא מה שאמור לפרק <<<

**"שטיינר בעיני
הוא אחד הגאונים
של ההיסטוריה
האנושית, והוא עדיין לא
למשל, זה ששוויון וחרות לא
הולכים
ביחד. אתה רוצה חופש, אבל אני צריך
שוויון, אז איך יהיה לך חופש אם אתה רוצה
שוויון? ואיך זה מסתדר עם אחווה?"**

בואו ונפריד בין הון לשלטון

אני רוצה לשאול אותך שאלה שבטח הטרידה גם אותך כשנחשפת לרעיונות האלה...

"מה, האוטופיה שבדבר?"

כן, ויותר מזה - אתה מציע להחליף את כל השיטה. זה כמו להתקין למחשב מערכת הפעלה חדשה לגמרי. אבל מדינה אי אפשר לעצור הכל ולעשות פירמוט. צריך לעשות את השינוי תוך כדי תנועה. אז איך אפשר לעשות את המהלך הזה? זה בכלל ריאלי?

"לפני 20 שנה בערך קראתי את "אלטנוילנד", הספר של הרצל. ספר נהדר, שם הוא נותן תמונה של ארץ אוטופית. לא תמונה מפורטת כמו של שטיינר, אגב. אבל הוא מתאר איך חברה יכולה לעבוד פה לטובת האזרח. כולם אמרו לו שהוא הזוי, והנה, בסוף קמה פה מדינת היהודים..."

"הבעיה הגדולה עם היישום של הרעיונות של השילוש היא שהם מבקשים מהאנשים שבאים לפוליטיקה לוותר לכאורה על הכוח שלהם. על היכולת שלהם לקבל החלטות בתחומים שהם לא מבינים בהם ולהשפיע על החיים של מליונים. קשה להגיד לפוליטיקאים "חבר'ה, תוותרו על הכוח, בואו נפריד דת ומדינה, בואו נפריד הון ושלטון... אבל בפועל אתה רואה שהשיטה הקיימת נכשלת על כל צעד ושעל, ופוגעת באזרח בכל דבר שהיא עושה. אז צריך להמשיך לפעול למען אלטרנטיבה".

האם ניסית לחשוף פוליטיקאים לשילוש החברתי?

"בוודאי. הראיתי את זה לאבישי ברוורמן [כלכלן ממפלגת העבודה, פרש לאחרונה מהחיים הפוליטיים - נ.ש.]. והוא קרא גם את "כלכלה עולמית". נתתי את ספר לבז"י הרצוג, והוא אומר שהוא עדיין קורא. קשה מאוד לפוליטיקאים לקרוא, הראש שלהם מאוד טרוד... יש להם בעיית ריכוז רצינית".

פוליטיקאי יסכים ככה לוותר על הכוח שלו?

"כמו שאמרת, קשה לבוא לפוליטיקאים ולהגיד להם חבר'ה, תוותרו על הכוח. אז מה הפוליטיקאי יעשה? בשביל מה הוא בא? זאת הבעיה, קשה להיפרד מהכוח בפועל. אבל לפי הבנתי הקטנה, הרבה יותר קל ליישם את המערכת הזאת מאשר המערכת הקיימת, כי המערכת הקיימת כושלת לגמרי, היא נכשלת על כל צעד ושעל שהיא עושה. היא פוגעת באזרח בכל צעד שהיא עושה. בכל תחום שאתה מסתכל, בחיינו הציבוריים האזרחיים, אתה רואה שהממשלה מתעמרת באזרח. בכל תחום האזרח צריך להיאבק בממשלה, להתחנן אליה שתיתן את מה שמראש מגיע לו. תיקח לדוגמה את מתקן הגז שרוצים עכשיו להקים בתוך אוכלוסיה אזרחית, פה באזור זכרון יעקב. האזרחים צריכים להיאבק במדינה שלהם כדי שהיא לא תקים ליד ביתם או בחוף הים שלהם תחנה פטרוכימית מטורפת. או בתי הזיקוק בחיפה. לפי מחקר שקראתי, בכל שנה מתים אלף אנשים כתוצאה ממחלות שנובעות מבתי הזיקוק הללו. אני לא מבין למה כל האנשים בצפון לא עושים שרשרת סביב בתי הזיקוק הללו ואומרים - או שאתם מורידים אותם או שאנחנו לא זזים מפה".

האזרחים פה מוחלשים.

"כן. אנשים מותשים. יש להם עבודה והם צריכים לפרנס. אבל הכל התבלבל. היום הערך של העבודה יותר חשוב מהערך של החיים. והמדינה שכחה שהיא נועדה לשרת את האזרח, ולא להיפך. נאבקת איתו כדי שהיא תוכל לבנות תחנת גז ולהרוויח הרבה כסף. מבחינתה, אתה אזרח טוב כל עוד אתה סותם את הפה ומשלם מיסים. אם יש לך מה לומר, אז אתה כבר לא אזרח טוב. ואם יש לך קושי כלכלי ולא שילמת

מדינה. זה מה שמפרק כנופיות.

"ליאיר לפיד באמת שלא היה מושג בכלכלה כשהוא נכנס לתפקיד. והוא מתיימר לנהל כלכלה של מדינה שלמה שנמצאת במשבה, שנמצאת בבעיות חברתיות וכלכליות קשות, והוא שומע לכל מיני עצות... פעם זו עצה טובה, פעם זה עצת אחיזתנו... והוא חושב שהוא בחכמתו הכללית הוא יצליח להגיע לאיזו מסקנה שהיא תהיה לטובת הכלל, ולא כך. הבעיה הגדולה היא שהוא מתעסק בתחום שהוא לא מבין בו. הוא אומר "הפקידים לא יגידו לי מה לעשות, אני שר האוצר, אני אדע מה לעשות. אני הצד הפוליטי, אני הקובע בעצם, ואתם הכלכלנים, הפקידים, אין לכם מושג. אתם לא מבינים, יש לכם אינטרסים משלכם. אתם רוצים לשמור על הקופה, אבל אני רוצה להיטיב עם העם. ואז הנזקים שהוא יכול לעשות הם בלתי הפיכים, הם איומים ונוראים".

יאיר לפיד היה מקרה קיצוני, אבל מה שאתה מתאר נכון בכל פעם שפוליטיקאי מתמנה לשר ועומד בראש משרד ממשלתי - הוא נהיה אחראי על תחום שאין לו מושג בו. מה הפתרון שלך למצב הזה?
"הפתרון שלי הוא מה ששטיינר מציע. הוא אומר שהתפקיד שלך זה לא המקצוע שלך. אתה לא מבין בזה. בוא אני אתן לך את התפקיד הטוב בשבילך: כגוף פוליטי, כנבחר ציבור, אתה תהיה אחראי לאכיפת החוק בתחום שעליו אתה ממונה. אתה תהיה סוג של מבקר המדינה, כשר אוצר אתה תעקוב אחרי משרד האוצר ותוודא שיש שוויון בכלכלה, תוודא שהאזרח לא נדפק על ידי שום בעל מפעל, שום מעביד, תוודא שהזכויות של העובד אכן מיושמות. תוודא שהכלכלה תעבוד למען החברה ולא החברה למען הכלכלה. תוודא שהתאגידים יהיו חזקים ושהאינטרסים שלהם יהיו לטובת החברה. תוודא שיהיה שבר מינימום לאזרח שהוא יוכל להתקיים בכבוד וגם לצרוך את צרכי התרבות ואת הצרכים הרוחניים שלו. תוודא שאם אחד רוצה להיות רק מחלק תה, הוא לא יפגע מזה ובגלל זה הוא לא יחיה במצוקה כל החיים שלו, אלא גם הוא יוכל להיות בכבוד כדי שהוא יוכל לספק את הצרכים החומריים והרוחניים שלו.

"ואז, אתה כשר אוצר, מנוטרל מהעובדה שאתה יושב על מיליארדי דולרים שאתה צריך להחליט עליהם, ואתה לא מחובר להון ושלטון, ואינך צריך לרצות אנשים עשירים כאלה ואחרים שאחר כך יתנו לך ג'ובים. אתה מנוטרל, הכסף לא אצלך. אבל מצד שני, אתה משוחרר כמו מבקר המדינה, ומוודא שהכלכלה עובדת לטובת האזרח. כמה פשוט".

כמו שיש היום, שתלמיד בממלכת-דתי מקבל יותר תקציבים מילד ערבי [לפי נתוני משרד החינוך, ב-2012 קיבל תלמיד תיכון ערבי 17.7 אלף ₪, יהודי 23.4 וממלכת-דתי 27.6 - נ.ש.]. כיום זה המצב, כי פוליטיקאים מחלקים את הכסף. אם היית משקיע בילד ערבי כמו בילד יהודי, הוא היה מרגיש שהמדינה גם שלו. הוא היה רוצה להגן עליה. הוא היה גדל להיות אזרח מהשורה. היום המדינה קודם כל פוגעת באזרח הערבי, ואז צועקת שהוא גיס חמישי. זה כמו לקחת ילד, לדפוק לו בפטיש חמש קילו על הראש ולהגיד "הילד הזה דפוק" זה ממש ככה. זה הסיפור".

חזרה בתשובה, ובחזרה

כשהיה בן שנתיים, עלה איבגי עם משפחתו ממרוקו לישראל. הוא גדל במגדל העמק, אביו היה אדם דתי, ומשה נשלח לבית ספר ממלכתי-דתי. אך לדבריו, את הכיפה הוא הוריד כשיצא מבית הספר, והוא לא הרגיש קשר פנימי אל הדת. כל זה השתנה בגיל 11, כשבן של חבר של המשפחה "בא עם הציציות והכובע וסיפר לי על ההתלהבות של הדת, ואני הייתי ילד מאוד סקרן והרפתקן ולא אהבתי את בית הספר שלמדתי בו, אז הלכתי אחריו. הצטרפתי לשיבה בטבריה והייתי לומד משש

מיסים, מחר אני עוצרת לך את חשבון הבנק ומחתיים מכניסה אותך לכלא. ולעולם לא תוכל לתבוע אותה. החוזה בין המדינה לאזרח הוא חד-סטרי. האזרח חייב לעמוד בכל התחייבותיו ואם לא, הוא נענש; המדינה לא חייבת לקיים שום דבר. האם זו שיטה סבירה? לא. השיטה הזאת מוכיחה את עצמה כשיטה איומה ונוראה ואנחנו עדיין מחזיקים בה".

המדינה פוגעת בערבים

נדמה כי המפגש עם רעיונות השילוש החברתי עזרו לאבגי לעבור מעמדה של העברת ביקורת למקום המציע גם פתרונות. "ניקח לדוגמה את משרד החינוך. לפי תפיסת השילוש, מי שצריך לנהל את משרד החינוך הם אנשי חינוך שמתעסקים בפועל בחינוך, שמבינים בחינוך, שהשיקולים שלהם הם טובת הילד ברמה האובייקטיבית האוניברסלית ושמירה על איכות חייו של הילד, ולא אג'נדות פוליטיות או אחרות של שר חינוך".

שי פירון, שר החינוך לשעבר, הוא איש חינוך שבין היתר ניהל ישיבה תיכונית.

צילומים: נופר ויינבלט

"לפיך
ביקש
להיפגש איתי
לפני שנה בערך.
רצה לשמוע את דעתי.
נתתי לו מאמר שקשור
לשילוש החברתי, ואמרתי לו
שאם הוא יקרא אז אני אשלח לו
גם את הספר."

בבוקר עד אחת עשרה בלילה". וכך, בגיל 12, עזב משה את הבית וחזר בתשובה. בשנים הראשונות "הייתי מחובר לאלוהים כפי שאי אפשר לתאר, הרגשתי שאני ואלוהים יושבים על אותו כיסא ומדברים את אותה שפה. והייתי נלהב ברמות שקשה לתאר והייתי מכין דפי גמרא שילדים בני 16 לא היו יודעים בכלל". אך בהמשך הוא גם גילה, לדבריו, את הצביעות והשקר של הצינונות הדתית. "החלטתי שאני רוצה חיים בצבע, ולא בשחור-לבן. והתחלתי להתעניין באלוהים מהצד השני - מה זה אלוהים, איך הוא הומצא, מי כתב את התנ"ך... התחלתי לקרוא את התנ"ך בעיניים אחרות וגיליתי דברים מופלאים". כיום מגדיר את עצמו "משהו בין אתאיסט לאגנוסטי", אך את העניין שיש לו ברוחניות הוא אינו מסתיר, ובהמשך חייו הוא למד קבלה וסיינטולוגיה. "מה שמצא חן בעיני בקבלה זה הרעיון האלטרואיסטי במקום האגואיזם. היא מדברת על התלות שיש לנו אחד בשני, ועל העבודה למען החברה, על

"אני מדבר על אנשי חינוך פעילים, לא לשעבר. למשרד החינוך הוא הגיע כפוליטיקאי. וכשאתה פוליטיקאי, אתה נתון לשיקולים פוליטיים מקבל החלטות מפרספקטיבה פוליטית ולא חינוכית. ואנחנו רואים איך כל שר חינוך מוסיף תכנים למערכת החינוך לפי ראות עיניו הפוליטיות. זה רוצה יותר שואה, אחר לוקח את התלמידים לחברון, אחת מכניסה את הנכבה לתוכנית הלימודים, אחר מוציא אותה. וככה המערכת כושלת ומדרדרת מיום ליום, כי השיקולים הם לא חינוכיים.

"אז מה שאני מציע, בהתבסס על רעיונותיו של שטיינה, זה שמשרד החינוך ינהל על ידי אנשי חינוך בפועל - מורים, ולא עסקנים של חינוך. תהיה קבוצה של אנשי חינוך שתשב בראש המשרד ותחליט מה ילמדו ואיך ילמדו, מה טובת הילד, מה טובת הסטודנט, מה הצרכים של כל אחד, איך יתחלקו התקציבים... המערכת תכונן את עצמה לפי הצרכים של הילד ולא לפי גחמות פוליטיות. במערכת כזאת לא יתאפשר מצב

הקבלה מתוך נתינה. לכל שאר הדברים - ספירות, חישובים ופרשנויות - אני לא מתחבר. לקחתי שיעורים אצל הרב לייטמן, ופרשתי".

ומה הסיפור שלך עם הסיינטולוגיה?
"בסיינטולוגיה לקחתי 30 שיעורים, גם ממקום של סקרנות. אף פעם לא חשבתי, לא להיות קבליסט ולא להיות סיינטולוג, ולא להיות שום דבר. אני עושה את הקורסים הקטנים האלה כדי ללמוד, כדי להבין במה מדובר. באמת באתי ואחרי שלושים שיעורים אמרתי למורה "אני רוצה להפסיק", ואז היא אמרה: "טוב ברוך, אתה לא מוצר". מה זה מוצר? כאילו אתה לא מביא את הסחורה. אני מלמדת אותך ואתה לא מתנהג כסיינטולוג. אז אמרתי לה, "את יודעת, אני בן אדם לצערי, בן אדם ולא מוצר..." ולכן, הסיינטולוגיה, יש בה רעיונות מצוינים, אבל כשזה מגיע לאנשים, הם משתמשים בזה בכל מיני צורות וכל מיני כאלה שזה הופך את זה לכת, לדת, זה נהיה משהו מסוכן. זה עושה הפרדה בין אדם לאדם. כל מה שמפריד בין אדם לאדם זה פסול. כל מה שמעדיף אדם אחד על אדם אחר זה פסול. כל מי שחושב שכל הידע נמצא אצלו הוא פסול".

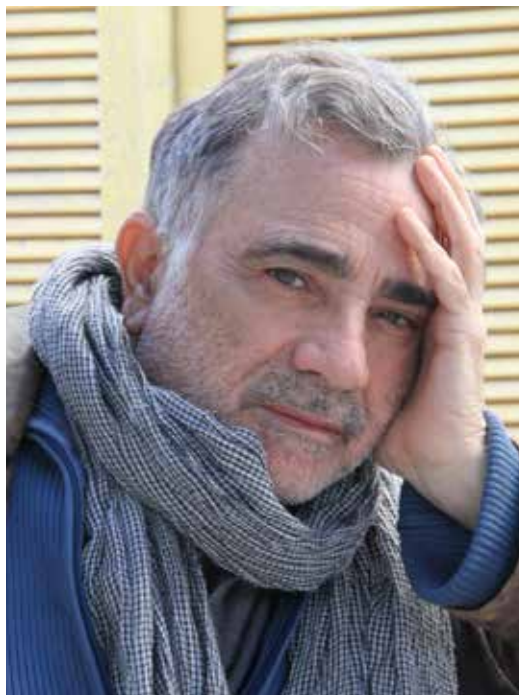
את האנתרופוסופיה כדרך רוחנית יצא לך להכיר? לא ממש.

הימין משחק את אלוהים

בסדרת הרשת "זגורי אימפריה" משחק איבגי ראש משפחה מזרחית מרובת ילדים ועלילות. לצד הפופולאריות העצומה של הסדרה, היא משכיחה להעביר מסרים חברתיים חתרניים וביקורת על התא המשפחתי המזרחי-מסורתי הפטריאכלי, השבוי במלכודת הנחשלות שהוא טומן לעצמו. גם אבגי עצמו, על מזרחיותו ודעותיו החברתיות והפוליטיות, מאתגר את הסטריאוטיפ שמזרחי שווה ימני. "אני מקבל המון טוקבקים ומסרים בפייסבוק, 'ערבי מסריח, סרטן בלב המדינה, מרוקאי מסריח, משתכנז, תמות...' זה רק חלק מהקללות והאיחולים שאני מקבל", הוא אומר. "וגם אומרים לי שבתוך תוכי אני ימין קיצוני, ושונא ערבים, ואני רק לא מודה בזה ומתחנף לאשכנזים כדי שיאהבו אותי... עכשיו, אתה שואל את עצמך מי האליטה, מי שולט בימין? רק אשכנזים. ביבי וחבורתו, ובנט ושקד וכל השאר. אלה שולטים בימין, אז איך קרה שאתם מנכסים את הימין לספרדים? ספרדים הם רק אלה שהשתמשו בהם, עוד מתקופת בגין, וזה לא נגמר הסיפור הזה. אבל מי שחי עם הערבים בצורה הרבה יותר טובה מכל מדינות אירופה זה היהודים הספרדים במרוקו, במצרים, בתוניס, באלג'יריה, בהרבה מקומות".

הציונות בעיני איבגי היא פרויקט אימפריאליסטי שבא לנשל את הערבים מהמקום שלהם. "אם היו רוצים להשתלב, אולי היום הייתה פה מדינה דו לאומית שחיה בשלום ובשלווה. הם לא באו להשתלב אלא לנשל. והיום הימין רוצה גם את הר הבית כדי לבנות את בית המקדש. לא אכפת להם להיכנס למלחמה עם כל צבאות ערב, לא אכפת להם

מחיי אדם. כלומר, לא רק שאנחנו לא מתקדמים, אלא הם רוצים לקחת אותנו אחורה לתקופת האבן, והדבר הנורא בכל הסיפור הוא שאותם דתיים לא קראו את התורה באמת והם לא מבינים בה דבר. הם קוראים את הפרשנויות של הפרשנויות ואת התורה עצמה הם לא קוראים. קראתי עכשיו ספר מרתק, הנאום האחרון של משה (מאת ד"ר מיכה גודמן, בהוצאת דביר). הדברים האחרונים שמשה אומר לבני ישראל לפני שהם נכנסים לארץ. הוא מצמצם את הטקסים הדתיים לתוך בית הכנסת. הוא מפריד בין דת למדינה, ובין הון לשלטון. הוא אומר להם שיזכרו שהם גרים בארץ הזאת, ושיתייחסו ליושבי הארץ הזאת בכבוד. חוץ ממשיכו יהושע בן נון, אף אחד לא התייחס לזה. אך בני ישראל תמיד עבדו אלילים אחרים, ועשו ההפך ממה שמשה אמר. אני רואה את ההמשך של זה אצל המטורפים שרוצים לכבוש את כל הארץ

בכוח. מי שמך במקום אלוהים? האם אנחנו צריכים לעזור לו לכבוש את הארץ? או שאתם לא סומכים עליו? לפי דעתי, הם עושים את הרע בעיני השם. אנחנו מדינה קטנה ויכלנו להיות אור לגויים. במקום זה אנחנו...".

להפיץ את רעיון השילוש

למשה איבגי יש נוכחות ממגנטת. כשהוא בסביבה, בכל סביבה, הוא לוכד את תשומת הלב. הראיון מלא במונולוגים ונאומים חוצבי להבות. לצד נאומי הייאוש והתוכחה, יש לו גם מסר אופטימי לסיים בו. "מה שאני לומד מכל זה, שעל האזרח להיות מעורב, לקחת את האחריות על חייו בידי, לא להתייאר ולא להגיד 'מישהו יטפל בי', ולא להגיד 'זה דרעק וזה דרעק ולי אין לי מה לעשות ולא אכפת לי מי יבחר'. צריך לזהות את האנשים שיש להם באמת כוונה טובה ושהם לא מרמים אותך, גם אם הם כבר בתוך המערכת הפוליטית".

אבגי, אתה אחד מהאנשים שמבינים את השילוש הכי לעומק שפגשתי. אתה מרבה להתראיין על המצב במדינה ופוליטיקאים מחזרים אחריך. אתה בן 61. האם אתה מתכוון להיכנס לפוליטיקה? מה אתה מתכוון לעשות באופן אישי למען שינוי המצב במדינה?

"לחיות... אני בקשר עם ארגונים שפועלים למען האזרחים, חיברתי בין יובל אלעד לבין החזית להגנת הציבור והוא כותב להם את המצע. קיבלתי הצעות להיכנס לפוליטיקה, אבל היום, מבחינתי, אם זה לא ברוח השילוש החברתי, זה לא מעניין. כי כל אדם טוב שנכנס למערכת יעשה נזק כי זו טבעה של המערכת. חוץ מזה, אני מנסה להעביר את הרעיונות של השילוש לאנשים פוליטיים כדי שהם יכירו ואולי יאמצו אותם. בעיני זה יותר חכם מאשר להקים מפלגה ולרוץ ולהשתגע בעצמנו. אני אוהב את המקצוע שלי ורוצה להישאר בו.

"אני מדבר על השילוש החברתי בכל ראיון. בכל מקום שדיברתי והקשיבו לי אנשים אמרו בסוף 'ואו, אני איתך'. השילוש זה לא באמת כזה מסובך. אבל אנשים פוחדים, כי כל הזמן מאיימים עליהם עם טילים מאיראן".